

Kungsängenbo gav kommunen en ovärderlig boksamling

Det är inte alla kommuner, som har det så väl »förspänt» som Upplands-Bro, som i tisdags fick ta emot en bokdonation om minst 2.500 band att ingå i ett blivande referensbibliotek, som ännu finns på planstadiet. Men så har man också disponent Herman Svenngård i Kungsängen boende inom kommunen, och han är heller ingen

vemsomhelst kommunbo. Han skiljer sig i många avseenden från genomsnittet. Det torde väl vara ytterst få i kommunen som har ett så omfattande bibliotek, rent omfångsmässigt sett, och i ännu mindre grad någon som har en sådan unik boksamling. En tredje »dimension» hos Herman Svenngård är generositeten. Den bok-

samling han skänkte bort på tisdagen — med gåvobrev och allt — kan inte värderas i pengar helt enkelt. Inte bara därför att vissa böcker kostar 3.500 kr eller 2.750 kr pr band — för att ta ett par exempel ur högen. Boksamlingen har dessutom en mycket stark anknytning just till bygden.

Det var väl inte att undra på att den trio, som vid överlåtelseceremonin i disponent Svenngårds hem i Kungsängen representerade kommunen, kände det som en högtidsstund och dessutom ett tillfälle som kan kallas unikt. Denna trio bestod av ledamoten av kulturnämnden i.e. polisassistent Lars Borin, kulturnämndens ordf Börje Sandén och kommunalnämndens ordf Thomas Fridén. Det var den sistnämnde som vid överlämnandet framförde kommunens stora tack för den unika gåvan, och häri instämde också kulturnämndens båda närvarande ledamöter, av vilka Borin varit den som haft att sköta de formella och juridiska detaljerna av överlåtelsen. Man uttryckte inte bara sin glädje över disponent Svenngårds generositet utan också för det oskattbara värde gåvan har — det går inte helt enkelt att sätta värdet i kronor, och därför får försäkringssumman på 150.000 kr som kommunen tecknat anses som ett symboliskt värde, som inte alls representerar det verkliga värdet.

Detta var inte disponent Svenngårds första donation, kommunen har tidigare fått omkr 1.000 band skönlitteratur till sitt bibliotek!

Nu står kommunen således i den situationen att äga en av de finaste boksamlingar som kan tänkas som referensbibliotek, men man har ännu ingen lokal för det även om man har ett bibliotek både i Bro och i Kungsängen. Men här får samlingen inte rum

utan man får vänta tills man klarat ut var lokalen för det blivande referensbiblioteket skall förläggas — dvs där det kommande kommuncentrat skall vara en gång. Tills dess blir boksamlingen kvar i det Svenngårdska hemmet.

Och när de beslutande i kommunens enats, om den platsen och byggnaden är klar, är det ytterst troligt att den nuvarande samlingen utökats med åtskilliga hundra band till. Åtminstone fick man vid överlåtelseceremonin ett muntligt löfte om det.

□ En unik boksamling

Det är en synnerligen förnämlig boksamling, som nu gått över i kommunens ägo — många av bokverken finns inte att uppbringa längre. Disponent Svenngård, som hela sitt liv haft ett brinnande intresse för skilda kulturella ämnen, har dokumenterat sig som en ambitiös samlare. Många gånger har bokpriserna överstigit hans tillgångar för ögonblicket, men då har han — åtminstone när det gällt de allra dyraste verken — tagit denna på avbetalning men låtit böckerna ligga kvar tills han gjort sista avbetalningen.

Två av de förnämligaste böckerna är av biskoparna Johannes Magnus och Olaus Magnus skildringar av Göta och Svea rikets konungar resp de nordiska folken. Böckerna är från 1554 resp 1567, och båda är skrivna på latin.

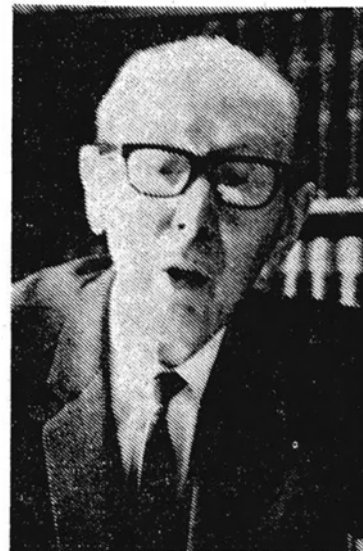
Nu är det så att det är inte bara köpta böcker, som finns i

den digra samlingen. Det förtjänar kanske nämnas att en del av hans förvärv varit så illa medfarna att de stått på gränsen till att kunna renoveras, men då har disponent Svenngård anlitat de skickligaste bokbindare för arbetet att återställa böckerna i ursprungligt skick. Tom bokkonserveratorer har anlitats. Men, som nämnts: det finns också många volymer — många ännu oinbundna — som är hans eget verk.

De flesta torde väl känna till att disponent Svenngård tillsammans med köpman Sven Beckman varit och är en av stöttepelarna inom och en av meccenaterna till Stockholms-Näs hembygdsförening. Men att han dessutom är bygdeforskare, av format är kanske inte lika väl känt. Och det är detta som gjort, att boksamlingen har så stark anknytning just till orten.

□ Konstamlare

Kungsängenbo blev disponent Svenngård 1925 och familjen kom att trivas synnerligen väl i den idyll, som Kungsängen då var. Man byggde sig ett eget hus här, men numera bor disponenten — som sedan några år är änkeman — i en lägenhet invid torget, där böckerna fyller nästan alla väggar från golv till tak. Några större fria väggytor är det inte, ty disponent Svenngård är också ivrig konstamlare. Han trivs fortfarande

Donatorn disponent Herman Svenngård.

de utmärkt med nya Kungsängen med ett enda undantag: höghusen!

Men forskaren Svenngård förtjänar några rader — egentligen massor av rader för att göra honom rättvisa, men det får väl anstå till ett senare tillfälle, eftersom vi hoppas få komma igen. Flera århundradens domstolsprotokoll och domböcker från Bro härad har han studerat blad för blad, låtit ta fotostat- och andra kopior på arken med den snirklade, gammaldags skrivstilen. Han har renskrivit dem för hand, sedan på maskin med den ursprungliga ordalydelsen för att till sist skriva dem på nutidsspråk.

1600-talens domböcker är redan klara och nu är det hans dröm

ett hinna med också 1700-talets. Varje årgång blir det 50 band av, och kostnaden för varje band är 157 kr.

Bland samlingarna finns också flera årgångar från 1700-talet av tidningen *Stockholms-Posten*, som också skall kompletteras när tid och tillfälle ges.

□ *Författare och tidningsskrivare*

Åtskilligt annat av oskattbart värde från bygdens liv och förhållanden har han också samlat och bearbetat — varav en del blivit artiklar i hembygdsföreningens medlemsblad alltifrån 1945. Disponent Svenngård — den ovanligt vitale, mångkunnige och månglärde 79-åringen är redaktör och även utgivare för det lilla fina medlemsbladet, som väl borde hitta vägen till varje hem i kommunen. Ty att förstå något av nutiden är också att veta något om tider som gått.

Upplands-Bro kommun är att gratulera — inte bara till den nyligen erhållna boksamlingen utan också till att ha en så kunnig, energisk och intresserad man inom sina gränser. Människor av det slaget är tämligen tunnsådda.

Harry Norrgården
